

(Szöveg)testek kavalkádjában Tóth Krisztina *Pixel* című prózakötetében

GAÁL GABRIELLA

Bevezetés

Tóth Krisztina kortárs magyar író 2011-ben megjelent novelláskötetének, a *Pixel*nek a játékosága magával ragadja az olvasót. A kötet a testrészekkel való játékokra invitál, ahol a befogadó a testrészeket egy-egy puzzle darabként illesztheti össze, felfedezve a kapcsolódási pontokat. Az olvasás során felmerülhet a kérdés, vajon hogyan találhatnak egymásra a különböző testek testrészei, hogyan találhat a *fej* végre hozzá illő *nyakra*, de miképpen lehet, hogy közben a *fül* eltávolodik tőle? A történetek rendkívül kétségbeejtő hatásúak tudnak lenni, megrázó, mennyire magányos tud maradni egy *szív*. Ezekben az elbeszélésekben a testrészek magányosak és a *kéz* hiányolja a másik testének érintését és tapintását.

A *Pixel* fabuláját az alcímekben jelzett, és a szövegeken végigvonuló magányos testrészek történetei adják. A testrészeket a (szöveg)test a testből, egy látványból, egy cselekvésből, vagy mozgásból ragadja ki, ezáltal a test szétszedhetősége, a szétdarabolt test funkcióját veszített képét idézi meg.¹ Egy test képe, megjelenése azonban soha sem magában való, mindig mással adott, *testszinekdochéban* létezik, erre a legjobb példák a testi érintések, és az azok hiányát őrző testi, emlékezeti nyomok, amik *testi szinekdochéként* funkcionálnak és képesek összekapcsolni, illetve viszonyrendszerbe állítani a kiemelt testrészeket.²

(Szöveg)testek kavalkádja

A *Pixel*ben megjelenő (szöveg)test-töredékek fogalmának körüljárásához érdemes megvizsgálni azokat a testeket, amikből a testrészek kiszakadtak. Az elemzés homlokterében a testfelszínen megfigyelhető időbeli változások, a szereplői testekből kiszakadó más szereplők testrészei, a szereplők közötti érintés helyének megmutatásának lehetséges módjai állnak. A tanulságok levonásával kiderül, hogyan beszélhetők el, írhatóak le a szereplői testek. A (szöveg)testek értelmezéséhez pedig a korporeális narratológia nyújthat segítséget.

A kötetben a testrészek külön-külön történettel bírnak, de amint a (szöveg)test szintjén összekapcsolódnak, megszűnik a történetük, terük és idejük zártága. A történetek világában többnyire névtelen szereplők bolyonganak, akiknek az azonosítása csak az egyedi, megkülönböztető funkcióval bíró jelek felfedezése által lehetséges, de érdemes figyelembe venni, hogy a történetek kapcsolódását nem befolyásolja, hogy a bennük érintettek tudatában vannak-e

¹ FEKETE 2014, 187.

² Vö. BAGI 2005, 104.

annak, hogy mi kapcsolja össze őket. A szereplők félig-meddig felismert egymásrautaltságban bolyonganak, és keresik a helyüket, a valahová tartozás megnyugtató érzését. Sorsuk tragikumában is rejlik, hogy ezt a helyet nem találják, a világ túl szűkösnek mutatkozik az érintések hiányának szorító hatalmában.³ Mindegyik történet egy külön zárt teret képez, ahogy egy-egy puzzle darab is, amelyek zártsága csak az egészben, a teljes képben oldódik fel. A novellák által egy szereplő életének alakulásáról több metszetet is kaphatunk, az egyik történetben még főszereplőként, míg egy másikban akár mellékszereplőként is láthatjuk.⁴ Ugyanakkor lineáris olvasat révén nem derülnek ki a történetek egymáshoz való időbeli viszonyai.⁵ Az olvasóra van szükség, hogy feltárja az időbeli kapcsolódási pontokat és az interpretáció során a novellákat összeillessze. A kapcsolódási pontok feltárásához a test lép elő olyan szervezőelemmé, amely biztosíthatja a múlt és jelen egységét, egymásra hatását, mivel a testrészek alcímmé emelésével össze lehet kapcsolni a különböző idősíkokat (például a testrészek képesek megőrizni az idő lenyomatait: a ráncokat, a sebeket és a jellegzetes foltokat),⁶ képes a múlt és jelen szétfeszítő rétegeinek összeöltésére.⁷

A narratív szövegek megértése nagyban függ a test modern felfogásától. A test kultúráspecifikus hatások lenyomatait őrzi a posztmodernben, a felszínén vagy magában a testben mint szervezetben számos diskurzus találkozik, mind antropológiai, feminista, orvosi, irodalomelméleti és társadalomelméleti narratívában.⁸ Független, objektív testkép nem létezik, mivel a test mindig valamilyen diskurzusba vagy narratológiába íródik. A test társadalmi, szociális reprezentáció is, mert minden kultúrában a testi megjelenés teszi lehetővé a viszonyulást a Másikhoz és az intézményrendszerekhez.⁹ A test megértése a szöveg, a narratológia megértését is elősegíti.

Daniel Punday a korporeális narratológia egyik legnagyobb úttörője szerint a test megjelenésével és interpretációjával érzékelhetővé válik a narratívában elbeszélte realitás, és lehetőség adódik a szereplői kapcsolatok viszonyrendszerének alapos feltárására.¹⁰ A kiemelt novellák elemzése által bemutatható: a kötetben megjelenő (szöveg)test kétféle testtípus jellemzőit foglalja magába. Az egyik a *megkülönböztetett testek* halmaza, ilyenek azon szereplői testek, melyek elsődlegesen negatív előítéleteket váltanak ki másokból. A negatív előítéletek felszínre hívása a nemi másság vagy rasszista jegyek alapján történhet. Megkülönböztetettek lesznek az ápolatlan, a beteg, a

³ Vö. MARGÓCSY 2005.

⁴ Lásd: Tizenkettedik fejezet, avagy a *haj története*, Huszadik fejezet, avagy a *fog története* és a Tizenkettedik fejezet, avagy a *talp története*.

⁵ TAKÁCS é.n., 6.

⁶ ALBERT 2013, 156.

⁷ LUCHMANN 2011, 2.

⁸ DECZKI 2011, 68.

⁹ FÖLDES 2011, 3.

¹⁰ RÁKAI 2015, 36.

fogyatékos szereplői testek, melyeknek nincs helyük a normálisnak tartott társaik világában. Ezen szereplők idegenné válnak és a szemlélő alany számára elutasítandóként konstruálódnak meg, melyek zavarják az „egészségesnek, normálisnak” tételezett szubjektumot, akiben a látott testkép szorongást és félelmet vált ki. A sérült, beteg test a self törekénységére emlékeztet, amelyben egyben figyelmezteti az ént, hogy vágyai és ösztönei elfojtásával létrehozott normalitása csak álca és valójában ugyanolyan sérült, mint a testi különbözőségekkal bíró embertársai. A szorongást kiváltó megkülönböztetett kristevai értelemben vett abjekt-Másikként jelenik meg, aki kizáródik a társas tevékenységekből és a perifériára sodródik. Az abjektált test származhat más etnikumból, népcsoportból, rasszból vagy ismeretlen közösségből.¹¹ A kirekesztetteket a hatalmi diskurzus erőteljes testi jegyekkel ábrázolja, a testi voltukban is kiemelve idegen vonásukat.¹² A másik testtípust a *hétköznapi testek* alkotják, amely kategória a normális, egészséges testtel rendelkező szubjektumok csoportját jelöli. Ebbe a testtípusba tartozó szereplők képesek meghatározni, hogy mi lehet elfogadott és mi válhat elutasítandóvá, azaz a *hétköznapi testek* teszik megkülönböztetetté a Másikat, és képesek szétszakítani a kapcsolatokat, ezzel töredékessé, sérültté téve az ént. Az alábbiakban a két testtípus jellemzése kerül bemutatásra.

Megkülönböztetett testek vizsgálatára alkalmas a novellacikluson belül található kisebb ciklus, amely négy novellából épül fel.¹³ A történetekben a cigány identitás problémái kerülnek előtérbe, a főszereplőként megjelenő cigányfiú történeteinek keresztül válik láthatóvá az előítéletek megalkotásának folyamata. A narrátor közvetetten nem nevezi meg a főszereplő fiú etnikai hovatartozását, hanem a sztereotípiákkal játszik el ironikus módon és épít az olvasó előítéleteire. A fiú etnikai hovatartozásának megjelölése egy szereplő, a jószívű budai polgár által történik meg, de ironikus sztereotipizált képzettársításokkal kísérvé. „*Azt mondta neki, hogy ne raboljál meg bűnözőtél, fiam, csak azért, mert cigány vagy.*”¹⁴ A narrátor azonban lebontja a negatív sztereotíp jelleget, és rávilágít az életeseményekben megfigyelhető ok-okozati összefüggésekre.¹⁵ A cigányfiúnak és testvérének nincs neve, de azoknak, akikkel konfliktusba kerülnek van; például Bogdán és Kovaljov Mihály. Mintha a cigányfiú a borszíne miatt nem számítana teljes értékű embernek, csupán egy névtelen alak lenne, identitás nélkül. A kiemelt novellák reprezentálják, hogy az emberek olyan minimális benyomások, tudáshorizontok alapján formálódnak másokról véleményt, mint a nem, a faj és a fizikai külsőségek. Az előítéletek felszínre hívásával megtörténik az egyértelmű státusz meghatározás, amely a

¹¹ FÖLDES 2011, 9.

¹² RÁKAI 2015, 36.

¹³ Lásd a Tizenegyedik fejezet, avagy a *boka története*, a Tizennyolcadik fejezet, avagy a *has története*, a Huszonhatodik fejezet, avagy a *hát története* és a Huszonhetedik fejezet, avagy az *orr története*.

¹⁴ TÓTH 2016, 97.

¹⁵ ALBERT 2013, 162.

megkülönböztetés kitüntetett jelentőségű eszköze. Az előítéletek oka lehet az egyének személyes tudásának a töredezettsége, ami ugyan sokoldalú, de ellentmondásos is egyben. Az alany azt választja ki a kulturális anyagból, ami a saját tapasztalataival egybecseng, vagy ami megfelel az ideológiai elköteleződésének. Az előítéletek által pedig hajlamosak általánosítani, ami a konfliktusok legfőbb forrásait képezi.¹⁶

A másik testtípus kategóriáját a már említett *hétköznapi testek* alkotják.¹⁷ A *pénisz történetében* Jean-Philippe és Jyran szakítása látható, Jyran arra hivatkozik, hogy a férfi nemzésre hivatott és kettejük kapcsolata nem lehet termékeny. A férfi alávétődik a Mások által elfogadott értékeknek, hiszen az egyik legfőbb célja megszüntetni a kívülállóságát. Ezt úgy próbálja elérni, hogy a társadalom által elvárt férfi szerephez próbál igazodni. A nemi szerv nemzésbeli funkciójának rendeli alá a testének többi részét, annak ellenére, hogy teste jelzéseket bocsát ki ez ellen a „funkció” ellen. Jyran elfojtja a vágyait és megpróbál alkalmazkodni a *hétköznapi testek* normáihoz. Jyrannél meghatározó a félelem érzete. Fél, hogy a vonzódás felvállalása maga után vonja az addigi állapot törlését. Tehát, ha Jean-Philippevel lenne, törlődne az eddigi élete, baráti körével és a családjával való kapcsolata. A félelme miatt lehetetlen az önmegvalósítása, inkább az üres formát ragadja meg, konzerválja a boldogság elérésére tett félbemaradt kísérleteket, és egy köztes állapotban ragad. Jól látható, hogy a társadalmi viselkedés intézményesült kulturális szabályai főleg a test szexuális vagy agresszív ösztönkésztetésének korlátozására épülnek, egy belső én elfojtására törekedve. A testi határsértéseket tilalmazó normák pedig az identitást is deformálják, megtörik a személyiséget, hiszen ezek gátlásával a vágyakat is blokkolják, ami önmegtagadáshoz vezethet.¹⁸

A nem-telen (szöveg)test

A *Pixelben* egy olyan (szöveg)test jön létre, amelyben minden testrészt egyenértékű. Ezt a feltevést az is alátámasztja, hogy a kötetben nincs tartalomjegyzék, ami önkéntelenül is hierarchiába rendezné a testrészek történeteit. Nincs a szerkesztő vagy a szerző által megszabott linearitás. Az egyenértékűség másik pillére, hogy a kötetben a férfi és a női nemi szervről is található történet, viszont egyik sem kerül központi funkcióba, azaz biológiai értelemben funkciójukat veszítik. A novellák által az androgün (szöveg)test megképződésére tett kísérlet nyomai is feltárhatóak, de a differens szereplők sorsában mutatkozó veszteségek, hiányok nagyobb törvényszerűséget mutatnak, amelyek elmozdítják a történeteket az egyenértékű (szöveg)test nem-telen közösség felé.

¹⁶ NEMÉNYI 2011, 80.

¹⁷ Példaként említhető a Nyolcadik fejezet, avagy *a fil* történetében Jyran, akivel a Tizenkilencedik fejezet, avagy *pénisz történetében* is találkozhatunk.

¹⁸ KÉRCHY 2009.

A platóni szerelemértelmezés szerint, amikor valaki rátalál a maga másik felére, csodálatos mámor önti el. Egymáshoz tartozás érzése forrasztja össze őket, és nem akarnak elválni, de nem tudják megfogalmazni, hogy mit kívánnak egymástól.¹⁹ A teljesség keresése zajlik a *Pixel*ben is. A *Pixel* szereplői mintha erre a feltételezett teljességre vágyának, erre törekednének. Ha a szereplőkben egymás iránt fel is támad a szerelmi vagy a testi vágy, akkor csupán az ősi természetüket igyekeznek összeilleszteni, kiegészíteni önmagukat. Az egyesülés által kívánják magukat meggyógyítani, és betölteni az űrt. A másik hiányzó féllel igyekeznek kiegészíteni a saját töredékes létüket, a kötetben azonban lehetetlenné válik a teljes harmóniában bekövetkező egyesülés, egymásra találás.

A kötetben mindkét nemi szerv (férfi és női) alcímmé predestinálódik, ezzel az eljárással a szövegtest szintjén a szereplői testrészek egyenértékűvé válnak, illetve egyben utal a platóni értelemben vett ősi androgün létállapotra is. Ezt az értelmezést a kötet védőborítója is megerősíti: a cím tipográfiai elrendezésénél az „X” kerül központi, felnagyított helyre. Az „X” utal az X-kromoszómára, amely mindkét nemnél megtalálható, így „kétszeres nemi jelöltség”²⁰ funkcióval rendelkezik a kötet. Az egyenértékűség azonban nem lehet teljes, hiszen a szereplők szintjén nem valósulhat meg a harmonikus férfi-női vagy férfi-férfi, vagy női-női egyesülés, egymásban való feloldódás. Elmondható, hogy a *Pixel* sokkal inkább egy semleges nem-telen (szöveg)testet hoz létre, amelyben egyik nem jegyei sem válnak dominánssá, mindegyik funkcióját veszti a hiány által.

A posztmodern széttöredezett testnek meghatározhatatlan a neme, és változtathatja a genderét a nézőponttól függően, ezáltal pedig a határok összezavarásával *játszik* el.²¹ A Huszonnyolcadik fejezet, avagy a *térd története* című elbeszélés fogalmazza meg a kötet narratív/poétikai önreflexióját. Magáról a művészetéről szól, és arról, hogyan áll össze a sok töredékből az Egész. Az idő művész férfialak, Jean Philippe, akit a *pénisz* történetében ismerhettünk meg, önmagát, mint mesterembert Leonardóhoz méri és megpróbálja a lehetetlent: kiszáradt teafilterekből egy monumentális emlékművet létrehozni. Az alkotás több évtizede zajlik. A Mű alapanyaga a hulladék, az ízét vesztett, kiszáradt teafű, Jean-Philippe azért dolgozik teafilterekből, mert az elgondolása alapján azok képesek egyedül arra, hogy az emberi bőrszín minden árnyalatát visszaadják, illetve bemutassák.²² Az alkotó térdeplő munkapozícióban hozza létre a Művet, amelynek munkafolyamatát jelzi a párnák kikopása, de mielőtt Jean-Philippe kidobta volna az elkopott párnákat, azokat is lefotózta. Az elkészült részleteket pedig fotókon rögzítette. Minden egyes apró részlet a leendő egészet, teljességet előlegezte meg. Az alkotás elkészítésének folyamata kifejezi a műalkotással szembeni alázatot.²³ „A Mű lényegéhez hozzátartozik az

¹⁹ PLATÓN 1994, 95.

²⁰ ALBERT 2013, 159.

²¹ BORDO 2006, 110.

²² HUDÁKY 2012, 106.

²³ ALBERT 2013, 174.

*észrevétlen, fokozatos formálódás.*²⁴ A művész az érzéseiből hozta létre, nem kellett teljesen látnia egyben az egészet. Az installáció jobboldali sorozata az alkotó kezét ábrázolja, ahogy egy újabb kiszáradt teafiltert tart, mindig ugyanabban a pozícióban, ám távolabbról egy lótuszülésben meditáló figurának tűnik. Az egész alkotás első ránézésre értelmetlen, alaktalan, szabálytalan halmaznak tűnik, viszont ha többször megvizsgáljuk, akkor egy hason fekvő férfitestet ábrázol, térdtől fölfelé. A két karja el van vágva, mintha túllógnának a műterem falán. „*A feje sincs a térben, nyaknál az északi fal vágja el, mint valami guillotine. A háta óriási, szomorú, izmos lejtő... Kissé aszimmetrikusan fekszik: ha volna lába, az egyiket bizonyosan felhúzná. Fehér falak közt alvó korpusz.*”²⁵ A meztelen hátat formáló installációra irányul a művész tekintete. A meztelen hát ábrázolásnak az elsődleges funkciója, hogy feltűnjön, hatalmába kerítse a befogadó tekintetet.²⁶ Egyenértékű, de több elemből, többféle színből összeálló emberi testfelszín képződik meg. Közelről csak pixelek láthatóak, míg távolabbról a különböző színű teafilterek egyetlen testté olvadnak össze. Magasabb, szinte *isteni* szemszögből, felülnézetből pedig észrevehető, hogy a férfi torzó alakon egy felirat található. A sötétebb teafilterek a fenék vonalától a vállig a „*Thirty years*” tetoválás-szerű képét adják. Az üzenet utalhat a Mű megszületésének időintervallumára, de semmiképp sem egy konkrét dátumot jelöl.

A *térd története* és vele együtt ez a teafilter installáció a létrejövő szövegtestnek a leképeződött mása. A teafilterek mint az egyes testrészek történetei is a kötetben, egy-egy mesterségesen lezárt világok, de az egész kompozícióban a mesterséges voltak felszámolódik, a test szerves összetevői lesznek.

A (szöveg)test hiány alakzatai

A *Pixel*ben mindegyik testrész története a magányról és a hiányról árulkodik. A teljesség hiányának különböző motívumai pedig szövegszervező funkcióval bírnak. A narrátor képes járkalni az elbeszélések között, és megmutatni az érintések helyét, valójában a hiány által mozgó szövegvilág keletkezik.

A Másik test hiánya a legerőteljesebb hiányalakzat, mint ahogy a Huszonnyolcadik fejezet, avagy a *térd történetében* láthattuk. A Műként összeálló teafilterek a szakítás apró emlékei. A másik hiányát testesíti meg a Mű. Jelen esetben Jyran hiányát. A Tizenkilencedik fejezet, avagy a *pénisz történetében* kiderült, hogy Jean-Philippe mit szeretett Jyranben. „*A háta vonalát, a sárgás szeme fehérjét, a sötét ínyét és rózsaszín nyelvét, a fehér fogait. Szerette a hajlatok kékes-szürkés színben játszó árnyalatait. Ezerszer lerajzolta már Jyrant, mindig meztelenül.*”²⁷ Érdekes, hogy már ennél a leírásnál is

²⁴ TÓTH 2016, 153.

²⁵ TÓTH 2016, 154–155.

²⁶ ORBÁN 2014, 15.

²⁷ TÓTH 2016, 99.

különböző színeket párosít a szeretett férfi testrészeihez. A színskála különböző árnyalatát fedezi fel a test felszínén, ha közelebről megnézzük a Mű alakjának mezítelenségét, akkor újra felfedezhető a bőrfelület sokszínűsége. A másik testének különböző színárnyalatainak felismerése és megkülönböztetése mély szeretetre utalnak. Az eltérő színárnyalatokat élethűen adják vissza a sokszínű kiszáradt teafilterek, amelyek által létrejövő testfelszín különbözősége feloldódik az egész képből, alkotásban, és egyenértékű testfelszín, *testközösséget*²⁸ alkot. A rajzolási kísérletek is mély szeretetre utalnak, illetve a másik fájó hiányára, de a fekete-fehér rajz nem képes visszaadni a test több árnyalatban pompázó szépségét, ennek a visszaadhatatlanságnak az oka, hogy az emberi test csak halála után, holtként válhat műalkotássá. Élő testként ellenszegül minden olyan kísérletnek, amely műalkotásként akarja értelmezni vagy azzá akarja tenni, ilyen értelemben Jyrannek képletesen halottnak kellene lennie Jean-Philippe számára. Kapcsolatuknak halottnak kell lennie, hogy a Művész a vászonra vihesse az egykor még érintett test körvonalait. Ha kettejük viszonya még tartana, és létrejöhetne az érintés a két test között, akkor az érzelmek túl heves áradata miatt képtelen lenne a szeretett testet és a hozzá tartozó személyt ábrázolni, azáltal, hogy megszűnt az érintkezés közöttük, az egyik test kivonódott a másiktól, üressé váltak, észrevehetővé vált a hiány. Tehát Jean-Philippe számára Jyrannek távoznia kell az életéből, a történetéből, erőszakosan ki kell szakítania magát ahhoz, hogy a Mű alanya legyen, addig *élő* Jyran teste, míg közös történetük van, amíg együtt vannak, ezért nem tudta Jean-Philippe a szakítás előtt lerajzolni Jyrannt. Az alkotás során visszaemlékezés, felidézés művészeti folyamata jön létre. A szakadás, kivonódás torzóját mutatja a kötet ars poeticáját megfogalmazó novella.

Jean-Philippe műalkotása a Másik testének adaptációja lesz, a test szöveiteinek, és a test történetének képpé redukálása, mely akkor kezdődik, amikor Jean Philippe és kedvese szakítottak, aznap halászta ki a művész az első teafiltert a szemétből. Valódi művészetet teremt a hiány, és azt eredményezi, hogy az egyén képes lesz reprezentálni a Másik testét. A Másik test hiányában beéri annak lenyomatával. A művészi alkotás két ember viszonyának legszebb, legegyszerűbb tükrözése. A torzó férfi alak mezítelensége a test sebezhetőségére is figyelmeztet. Az önmagát felsebző test és a meztelen test bőrszíne felforgatja a társadalmi, kulturális, nemi konvenciókat és a művészetet, megsérti a nézőt azzal, hogy megmutatja a vágyott hiányát.²⁹ A megalkotott torzó test, a hiány örökös fennálló allegóriája lesz. A Műnek nincs arca és keze, arc hiányában pedig az egyszéges, egyenértékű emberkép kérdőjeleződik meg. A torzó nem tud testet öltetni, bezáródik médiumába, fotókódba zárul és élettelen, életre kelthetetlen test-töredék marad. A teljes kép kialakítása, a kipótlás lehetősége, amely által életképessé válhatna a torzó, a befogadóra van bízva, akinek viszont nincs elég rálátása az alkotásra, mert a narrátor szándékosan ez ellen dolgozik,

²⁸ Vö. BÖHM 2002.

²⁹ ORBÁN 2014, 36.

úgy navigálja az olvasót. Az egészben látás hiánya lesz a legmeghatározóbb, amely gátolja a megértést.

Összegzés

A *Pixel*ben a hiányalakzatok segítik a nemileg semleges testkép létrejöttének lehetőségét. A teljesség hiánya, a másik kivonódása az egyén életéből, a fizikailag megjelenő hiány és az utalásrendszer, mind-mind a funkcióját veszített testképet erősítik meg. A szereplők szintjén jelentkező vágy pedig valójában mély hiányként jelentkezik. A fragmentált test valójában egy vágy-halmaz, mely a kitöltésre, a másik érintésére vár, hogy a másik által teljessé váljon, de a különböző testtípusok ennek a beteljesülését gátolják és elmélyítik a szakadást, a rést. Ugyanakkor a *hétköznapi* és a *megkülönböztetett testek* a hiány által lesznek egyenértékűvé, a hiány teremt egyfajta közös test- és léttapasztalatot.

A bemutatott novellák értelmezhetőek a hagyományos kétnemű struktúrák működésképtelenségének bizonyítékaiként. A kötet rávilágít arra, hogy jelenlegi kultúránk a társadalmi nemek kettősségére épül. Nyelvünk, történelmünk, társadalmi információink mind nemi meghatározottságúak. A kötet megpróbálja feloldani a biológiai nemi különbözőségeket, a létrejövő (szöveg)test összeköti a funkciójukat veszített különböző testrészeket és partnerségre hívja őket, ahol új szerepet tölthetnek be. A fókuszba a különféle nézetű, ízlésű és viselkedésű emberek között megteremthető kapcsolat kerül, hogy a férfias és nőies szerepek kategóriái találkozzanak, és összemosódjanak az egyenértékű partnerség nemtelen zónájában. A kötet alcímében jelzett és a történetek által konstruálódó nemtelen (szöveg)test másságok és idegenség tapasztalatok sokaságát foglalja magába.

Irodalom

ALBERT 2013 = Albert Kinga: Testpoétika és hiányalakzatok Tóth Krisztina *Pixel* című művében. Szövegek között 18 (2013) 153–177; <http://www.szokoz.complit.u-szeged.hu/wp-content/uploads/2013/11/Albert-Kinga-Test-poetika.pdf> (Letöltés: 2018.02.07.)

BAGI 2005 = Bagi Zsolt: A körülírás. Nádas Péter: Emlékiratok könyve. Pécs 2005.

BORDO 2006 = Bordo, Susan: Feminizmus, posztmodernizmus és genderszkepticizmus. In: Séllei Nóra (szerk): *A Feminizmus találkozásai a posztmodernnel*. Debrecen 2006, 94–128.

- BÖHM 2002 = Böhm Gábor: „... megosztani vele a test történetét.” A testi emlékezet nyelve az Emlékiratok könyvében. *Kalligram* XI.évf. 2002. október (2002); <http://www.kalligramoz.eu/Kalligram/Archivum/2002/XI.-evf.-2002.-oktober-Nadas-Peter-60-eves/megosztani-vele-a-test-toertenet> (Letöltés: 2018.03.10.)
- DECZKI 2011 = Deczki Sarolta: Test, logosz, tánc. *Helikon* 57. évf. 1–2. sz. (2011) 68–86; https://adplus.arcanum.hu/hu/view/HELIKON_2011/?pg=73&layout=s (Letöltés: 2018.03.10.)
- FEKETE 2014 = Fekete Richárd: „Kifőtt velő a gondolat”. A test reprezentációja Erdős Virág verseiben. In: Borbély András – Orbán Jolán – Pieldner Judit: Irodalom, test, emlékezet. Kolozsvár 2014, 183–193.
- FÖLDES 2011 = Földes Györgyi: Szövegek, testek, szövegtestek. A testírás-elméleti irányai. *Helikon* 57. évf. 1–2. sz. (2011) 3–49; https://adplus.arcanum.hu/hu/view/HELIKON_2011/?pg=73&layout=s (Letöltés: 2018.02.08.)
- HUDÁKY 2012 = Hudáky Rita: Test – kép töredékek. Tóth Krisztina: Pixel. *Iskolakultúra* 22. évf. 10. sz. (2012) 103–116; http://epa.oszk.hu/00000/00011/00169/pdf/EPA00011_Iskolakultura_2012-10_103-116.pdf (Letöltés: 2018.02.02.)
- KÉRCHY 2009 = Kérchy Anna: „Tapogatózások. A test elméleteinek alakzatai” *Apertúra* (2009); <http://apertura.hu/2009/tel/kerchy> (Letöltés: 2018.02.02.)
- LUCHMANN 2011 = Luchmann Zsuzsanna: „.....Megint rám, az elbeszélőre kell hagyatkozniuk.” – avagy a tárca posztmodern csevegése”. *Jelenkor* 10. sz. (2011) 1090–1094; <http://www.jelenkor.net/archivum/cikk/2352/megint-ram-az-elbeszelo-re-kell-hagyatkozniuk-avagy-a-tarca-posztmode> (Letöltés: 2018.02.04.)
- MARGÓCSY 2005 = Margócsy István: Nadas Péter: Párhuzamos történetek.; <http://nadas.irolap.hu/hu/margocsy-istvan-nadas-peter-parhuzamos-tortenek> (Letöltés: 2018.02.07.)
- NEMÉNYI 2011 = Neményi Mária: A valódi formák pluralizmusa (Talált tárgy 1989-ből). In: Aczél Ágnes (szerk): A társas szociológus: Tanulmányok Somlai Péter 70. születésnapjára. Budapest 2011, 78–97.
- ORBÁN 2014 = Orbán Jolán: Testhatársértések—a performativitás kegyetlensége. In: Borbély András – Orbán Jolán – Pieldner Judit: Irodalom, test, emlékezet. Kolozsvár 2014, 15–37.
- PLATÓN 1994 = Platón: A lakoma. Budapest 1994.

RÁKAI 2015 = Rákai Orsolya: Korporális narratológia és idegenség: egy kontextuális narratológia továbbgondolása. *Irodalom Ismeret* 1. sz. (2015); http://www.irodalomismeret.hu/files/2015_1/rakai_orsolya.pdf (Letöltés: 2017.12.29.)

TAKÁCS é.n. = Takács Tímea: Novellák túl a novellán. A kortárs magyar novellisztika és Tóth Krisztina *Pixel* című kötete.; vmtdk.edu.rs/fex.file:takacstimea_dol/takacstimea_dol.doc (Letöltés: 2018.02.02)

TÓTH 2016 = Tóth Krisztina: *Pixel*. Budapest 2016.

In the *Pixel*-cavalcade of Tóth Krisztina's (text)corpus

GABRIELLA GAÁL

The central topic of the project is the volume „*Pixel*” by Krisztina Tóth. The theme is oriented on the interpretation of the narrative-poetic formations of the corpus, which allows to demonstrate what kind of poetic principles are the examined novels based on; how they fit together.

The volume represents the complicated web of the (text)corpus-fragments. The characters are identified by the feeling, after once they belonged to a common corpus. The lack deprives them of the experience, in which the corpus was complete. The analysis offers a guide to the labyrinth of the (text)corpus-fragments, where the lack of formations function like momentary contact surfaces. The (text)corpus of the “*Pixel*” actually isn't the incarnation of a real physical body, because in it we get such an androgynous (text)corpus, where every bodypart is equal value.

The volume invites the reader and the researcher to an exciting game, a game in which the task is to solve a pixel image, where each puzzle-piece lives a separate and different life, while they are connected to each other, creating something complex together.